

POTRETI Z KONGA :

NEZAPRSI A NEZAPRSI .. ALE KDYZ UZ ZACNE, STOJI TO ZA TO!

Jambo z Konga opet! S koncem listopadu posilam uz treti (mailovou) vlastovku do sve rodne zeme, kterou vetsina nasich deti tady v Bakanja na mape sveta nenajde ani s vyvetim vsech sil (popravde, problem jim casto dela i Kongo samotne), ale jejiz obyvatelate tu znaji a maji radi temer vsichni – to vsechno díky dobremu jmenu, ktere tady nasi male zemi vytvorily vsechny predchazejici dobrovolnice.

Od minula se toho, jako obvykle, spoustu stalo. Ale zaroven muzu rict, ze se toho taky spoustu ustalilo a zabehlo do svych koleji. A tak se snazim, aniz bych zapadla do stereotypu, delat co nejlip svoji kazdodenni praci, i kdyz na ni nekdy neni moc novych veci – protoze pismenka jsou porad stejna ☺. Na druhou stranu prave díky te pravidelne praci clovek zacina videt pokroky a mensi ci vetsi uspechy svych sverencu. V pulce listopadu jsme tu meli

nejdriv kratke dvoudenni prazdniny a nasledne vyhlaseni vysledku prvnι periody skolniho roku. (Skolni rok tu ma tri trimestry a kazdy trimestr dve periody, na konci kazde periody jsou testy a na konci trimestru zkousky.) A tak kazdy videl sveho snazeni, nekteri dopadli vyborne, jini tragicky, nekteri poskocili o tridu vys, jini se vratili o rok niz. Vetsina kluku, se kterymi pracuju, skoncala bud tesne nad hranici uspechu (50%), a nebo pod ni – ale koneckoncu ucim se s nimi proto, ze jsou to ti slabi. Tak snad v predvanocnim testovani budou aspon o neco lepsi ☺. Ja jsem si uzila troche te kancelarske prace pri zpracovavani vysledku pro celou skolu a pak jsem se zase mohla s vetsi chuti vratit k praci s detma. Belgicka dobrovolnice v pulce listopadu odjela, tak jsem zustala zase sama (no, "sama", pokud nepocitam deti ☺), ale aktualne mi to zas tolik nevadi, porad je co delat. Ale je fakt, ze dobrovolnicit ve dvou ma neco do sebe. Tak premyslim, jake by to bylo, kdyby se jednou v nejakem rocniku Cagliari nasly dve dobrovolnice, ktere by umely francouzsky a odjely do Bakanja spolecne..

Behem prazdnin skauti opet vyrazili na vypravu, tentokrat jsem s nimi stravila jen jeden den, protoze v Bakanja zustalo plno kluku, kteri nemeli behem volna co delat, a tak jsem pro ne otvirala knihovnu, chodili jsme na prochazky a pletli naramky. Ale i ten jeden den byl velky zazitek, videla jsem trochu opravdoveho konzskeho venkova, udelali jsme hromadu fotek, varili, a pak jsem nesla hrnec s malyma rybkama k veceri

od studny na hlave, coz bylo nalezite oceneno (a protoze moc velkou praxi nemam, obcas jsem vravorala – nastesti mi po obliceji stekala jenom voda a ne rybicky ☺). No a nesmim opomenout, ze pro transport jsme tentokrat vyuzili taximotorku, coz bylo taky akcni – nas pan sofer se ritil po prasnych a deravych cestach rychlosti blesku, pred zatackou zatroubil a doufal, ze v opacnem smeru se nevyriti jina motorka. Pri zpatecni ceste uz byla tma a navíc jsme pichli pneumatiku, vsude jsme slyseli “coze, beloska v tuhle hodinu?”, no zajimavy, ale dobre to dopadlo ☺.

Cimz se dostavam ke slibenemu povidani o tom, jak to chodi ve meste. Lubumbashi se driv jmenovalo Elisabethville, coz mi tady vsichni zvlast ze zacatku predhazovali a coz taky potvrzuje, ze jsem na spravnem miste☺. Zije tu zrejme neco kolem dvou milionu obyvatel, nekdo tvrdi, ze se mluvi i o ctyrech nebo sestech, ale co je na tom pravdy, nevim. A taky znam vlastne jenom centrum a par ctvrti okolo nas, takze ne cele mesto. Ale co vas upouta na prvni pohled, kdyz se tady ocitnete..pro me to bylo jednak obrovske mnozstvi lidi a hlavne deti, mnohem vic nez v Evrope. Zvlast zeny jsou krasne oblecene, vetsina v satech z typicky konzskych (nebo africkyh?) latek. Zaroven je ale uplne vsude strasne moc odpadku, neco jako kose tu temer neexistuje a vsichni povazuji za naprosto normalni odhodit obal od cehokoli na stejnem miste, kde to rozbali – a naopak mne se strasne smejou, kdyz neco rozbolim a obal strcim do tasky. Proste to nechapou ☺. V centru najdete par budov, ktere maji vice pater, ale jinak vsude ve meste, stejne jako v Bakanja, jsou domy prizemni. A vetsina lidi tady ve ctvrti bydli v malych cihlovych domcich obvykle o dvou nebo trech mistnostech. Vari na zhavych uhlicich, pradlo perou v ruce ve vode, kterou si donesou v kanystrech od studny. Spousta z nich se zivi prodejem drobnosti v malych kramcich, ktere jsou uplne na kazdem kroku a casto maji naprosto

neuveritelná jména – Boží milost, Ježíš je mě požehnaní, Bůh je láska a podobně 😊. Asfaltových silnic je tu pomalu, ale přece se to postupně zlepšuje. Zbytek jsou prázdné a často dost dravé cesty, které se hlavně v období deště mění v blátivé potoky (údajně, to jsem ještě nezazila, ale zanedlouho to zřejmě přijde). No a jak se tu lidé po městě přepravují? Možností je spousta. Ti bohatí mají auta – většinou dovezená ze Zambie, bývalé anglické kolonie, kde se tudíž řídí nalevo – a tak tady, kde se řídí vpravo, jsou téměř všechny volanty vpravo. Trochu nepraktické, ale nikomu to nevadí. Kdo troubí, ten jede, a kupodivu to nějak funguje (i když já bych se tady neodvážila sednout za volant ani po letech zkušenosti, natož s mou řídicí neschopností). Pak jsou tady všude taxibusy – dodávky,

do kterých se naskládá většinou něco kolem 20 – 25 lidí. Občas ještě něco na střešinu, viděla jsem třeba dva gauče 😊. A když je taxibus plný, vyrazí. Kam nemůže taxibus, většinou se dostane taximotorka, kterou jsem už zmiňovala. A ostatní jdou buď pěšky nebo na kole. S patřičným nákladem, který nosí (zejména ženy) buď na hlavě, nebo přivazovaný ke kolu, a že jsou to věci objemné a těžké.. No zkrátka ve městě se evropský člověk nenudí, protože pokáždě, když vyrazím z centra, potkám něco nového nebo zajímavého.

Tak se tu samozřejmě setkávám s příhodami, kterým úplně nerozumím, nesouhlasím nebo jsou to prostě těžké věci. Tri kluci, kteří byli ještě loni tady v Bakanja, letos přešli na internát salesiánského učiliště kousek vedle. Ale protože porušili nějaké pravidlo internátu, nepřišli na večerní studium či co, vyhnali je. Ne ze školy, ale z internátu jo. Přijeli do ledna..A protože se nemají kam vrátit, musejí se snažit to vydržet. Někde ve čtvrti si přece pronajali jednu místnost, ale musí jí zaplatit a vydělat si na jídlo. A k tomu všemu zároveň chodit do školy. Kolik jim je, nevím, možná 18? Život je těžký, jednou jsem jednoho z nich potkala kolem páté odpoledne, koupili jsme si koblížky, název z něj vypadlo, že naposledy jedl den předtím v poledne..a člověk neví přesně, jak jim pomoci. Zodpovědní tady v Bakanja říkají, že když nedodržovali pravidla, tak že se s tím teď musí poprat. Na jednu stranu je to samozřejmě pravda, ale stejně.. A nebo třeba ten kluk, kterého jsem vám posílala minule na fotce, s roztáženými rukama před obrazem na zdi, tak ten během poslední doby dvakrát utekl a dvakrát se po pár dnech vrátil. A asi před třemi týdny utekl

potreti a už se nevrátil, asi nezvládal nároky internátu, režim a všechny povinnosti, a taky bylo hodně vidět, že mu chybí někdo blízký, vyžadoval hodně pozornosti, aby ho někdo objal..ale teď je zřejmě znovu někde na ulici. Jestli ho ještě uvidím, nevím.. No a dneska zrovna dva malí kluci vyrusovali ve škole, tak si je ředitel zavolaal a poslal je pro dnešek pryč. Bydli v Bakanja Ville v centru města, je to dost daleko, pár hodin cesty pesky bych rekla, a normálně pro ně odpoledne přijíždí dodávka, která je tam odveze. Ale takhle jim řekl, ať jdou pesky. Jeden z nich byl bos.. no tak to mi přišlo fakt moc a rekla jsem to. A kupodivu jsem za chvíli zjistila, že jim řekl, ať tu teď do odpoledne zůstanou a pak jedou zpátky jako obvykle. Ale do školy se vrátit nesměli..

Z těch veselějších věcí - oslavili jsme 74. narozeniny mamán Annie, belgické dobrovolnice, která tady pracuje už osmý rok. Tak jsme udělali dárek – kluci se poskládali na hřbitvu do tvaru jednotlivých písmen napisu Bon anniversaire (= Hezke narozeniny), přitáhli jsme zebrík, který jsme opřeli o basketbalový koš a z výšky vyfotili jednotlivá písmena a pak z fotek udělali velký plakát, kde se ještě všichni podepsali. No a pak jsme zpívali Hodně štěstí, zdraví (francouzky teda☺) a předali dar, tak měla radost a stálo to za to. A ještě v komunitě pak byla velká oslava, spoustu pozvaných a bylo to veselé – zábava, tanec a zpěv, jak říká Medvídek Pu ☺. A vyprávěly se vtipy, což se tady pryč dělá při každé oslavě. No pochopila jsem z nich asi pulku☺.

V průběhu října a listopadu tady proběhla formace proti drogám a AIDS, kterou vždycky jednou za týden vedla Kanadanka, která sem přijela přes Lékaře bez hranic. Učastnilo se jí asi 20 velkých kluků a mělo to velký ohlas (a doufáme, že i velký vliv). Nakonec, jako výstup z toho, co všechno se během "kurzu" dozvedeli, si každý sám nebo ve skupinkách měl připravit scénku, písničku, tanec nebo cokoli, čímž by sdělili něco, co si odnesejí. A pak to jedno odpoledne všechno předvedli a nejen já jsem byla ohromena tím, čeho jsou schopni. Kreativní scénky, rap s protidrogovou tematikou i romantické písně, na závěr všichni dostali certifikát a občerstvení a byl to velký zážitek jak pro ně, tak pro diváky ☺.

No a abych se konecne dostala k tomu pocasi. Bylo mi receno, ze normalne zacina prset koncem rijna nebo zacatkem listopadu. Na zacatku listopadu taky prisel dest, který ale trval asi dva dny a pak prislo znovu sucho, jeste extremnejsi nez predtim, asi tak, ze jsem fakt nebyla schopna vyjit ven z centra a ujit vic nez 500 metru. Fakt jsem kazdy den cekala, jestli uz konecne zacne, a ono misto toho bylo jeste vetsi horko! A kdyz uz i Africani zacali rikat, ze je to nesnesitelny a kde ze ten dest letos je, tak zacalo pred par dny prset. A ze dest tady je fakt dest. Behem nekolika minut se ze slunecneho pocasi stane vetrno a tudiz prasna boure a pak behem par minut spusti slejvak, takovy, ze prebehnout dvur znamena nenechat na sobe temer nitku suchou. Navic jsou tady vsechny strechy plechove, takze i kdyz jste vevnitř, dela to fakt veliky hluk ☺. Kdyz prselo poprve poradne, behem chvile se vsude vytvorily potoky vody, nez jsem prebehla do kaple na modlitbu, tak jsem slapla do nekolika louzi po kotniky. Pred kapli jsem potkala francouzskou dobrovolnici, která prisla z vedlejsiho centra, byla o dost lip vybavena nez ja – mela plastenku a holiny. Bohuzel holinky ji nebyly nic platny, protoze musela prekonat potok, který se vytvoril na ceste pred centrem a pritom ji do nich natekla voda zeshora.. ☺

A to bude pro dnesek a taky pro tenhle dopis vsechno. Jeste perlicka na zaver – jeden velky kluk tady me poprosil, jestli ho nenaucim ceskou hymnu. Tak jsme stravili par veceru opakovanim, ale je neuveritelny, skoro vsechno si zapamatoval napoprve a ted staci rict a vysvihne vam Kde domov muj? s temer bezchybnou vyslovnosti ☺. Chystam se natocit video (ale asi se mi ho nepodari poslat), protoze to fakt stoji za to ☺. No a tak abych nezustala pozadu, tak jsem se zacala taky ucit zdejsi hymnu. Ale protoze konzska hymna je o dost delsi nez ta ceska (a asi nejen proto☺), tak prozatim jsem asi v pulce. Ale jednoho dne se na konec urcite dostanu! (A na fotce, to je on, cesky vlastenec – i kdyz zrovna nezpiva ☺)

Tak tady se loucim, preju vam vsem krasny advent v ruznych koutech sveta a opet vyrizuju pozdravy od komunity. Vzdycky, kdyz me slysi mluvit cesky, pripada jim to strasne vtipny. Ale je fakt, ze ted je to vtipny i pro Cechy, protoze moje cestina je posledni dobou takova prapodivna, jak skoro cesky nemluvim (kdyz jsem jednou mluvila s rodici pres Skype, asi po ctvrt hodine povidam, mami, ja jsem fakt zapomnela mluvit cesky, mluvim uplne divne! A ona na to, jojo, ja jsem si toho vsimla, ale myslela jsem, ze je to problem Skypu.. ☺). No co uz..zase za mesic!

Alzbeta